

LBRIS

We know
books
DANIEL SITARU

MATEMATICĂ

PROBLEME DE CONCURS

CLASELE 5-8

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Cuprins

Enunțuri	6
Soluții	51

Enunțuri

1. Fie numărul natural \overline{abcdab} . Să se arate că dacă $7\overline{ab} = \overline{cd}$, atunci N se divide cu 1189.
2. Suma a trei numere naturale consecutive este un număr de forma $\overline{a0bc}$, unde $b = c^2$; $a = c^3$. Aflați numerele.
3. Să se afle $n \in \mathbb{N}^*$, pentru care numărul $A = 3n^4 + 6n^3 - 3n - 6$ este divizibil cu 7.
4. Să se determine $m, n \in \mathbb{N}^*$ astfel încât:
$$1 + 1 \cdot 2 + 1 \cdot 2 \cdot 3 + \dots + 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n = m^{2014}.$$
5. Determinați numerele naturale care prin tăierea ultimei cifre se micșorează de exact 11 ori.
6. Fie $n = 2015 \cdot 2016 \cdot \dots \cdot 4028$. Să se arate că n este divizibil cu 2^{2014} , dar nu este divizibil cu 2^{2015} .
7. Să se scrie numărul 7^{2015} ca sumă a șapte numere naturale consecutive.
8. Numerele 1, 2, 3, ..., 64 se dispun pe o tablă de șah în așa fel încât pe fiecare coloană suma numerelor să fie aceeași și numărul 7 să fie pe un pătrat alb. Se cere suma numerelor de pe pătratele negre.
9. Arătați că există un multiplu al lui 2015 care să nu aibă nicio cifră nenulă.
10. Să se scrie în ordine descrescătoare și să se determine termenii din mijloc ai șirului de fracții:
$$\frac{9}{14}; \frac{10}{21}; \frac{11}{28}; \dots; \frac{295}{2016}.$$
11. Câte numere $N = \overline{aba7a}$ sunt divizibile cu 3? Dar cu 7? Dar cu 21?

12. Să se determine x, y, z încât:

$$\overline{xyz} + \overline{yzx} + \overline{zxy} = 2997.$$

13. Să se arate că dacă dispunem de bonuri valorice de 4 și 5 lei putem plăti orice sumă mai mare decât 12 lei cu acestea, fără a primi rest.

14. Să se arate că există $n \in \mathbb{N}^*$, astfel încât numărul scris cu n cifre de 1 să se dividă cu 2017.

15. Arătați că nu există pătrate perfecte de forma \overline{aaabbb} , cu $a \neq 0$.

16. Fie $M = \overline{abcde}; N = \overline{bcdea}; P = \overline{cdeab}$. Să se arate că dacă oricare dintre numerele M, N, P este divizibil cu 41, atunci $M + N + P$ este divizibil cu 41.

17. Să se arate că numărul $N = 2^{16130} \cdot 3^{4028} + 1$ este divizibil cu 17.

18. Să se determine toate numerele naturale de maximum șase cifre care au cifrele direct proporționale cu rangul lor de la dreapta spre stânga.

19. Să se demonstreze că numărul $\underbrace{1000\dots001}_{\text{de } 2015 \text{ ori}}$ nu este prim.

20. Fie x un număr natural și $S(x)$ suma cifrelor sale.

a. Să se arate că $x - S(x)$ este divizibil cu 9.

b. Să se arate că dacă $S(x) = S(2x)$, atunci x este divizibil cu 9.

21. Fie $x, y \in \mathbb{Z}$ astfel încât: $11 \mid x^{2048} + y^{2048}$. Se cere restul împărțirii lui $x + y$ la 11.

22. Să se determine $n \in \mathbb{N}$, știind că numărul divizorilor naturali ai lui $2^n \cdot 4851$ este 72.

23. Să se determine numerele \overline{ab} pentru care:

$$\frac{\overline{aaa} \cdot \overline{bbb}}{111 \cdot \overline{ab}} = \frac{\overline{abb} + \overline{baa} + 1110}{\overline{aba} + \overline{bab} - 980}.$$

24. Să se arate că oricare ar fi $a \in \mathbb{N}^*$ există $b, c, d, e, f \in \mathbb{N}$ încât:

$$1521^a + 39^b = c^2 + d^2 + e^2 + f^2.$$

25. Să se rezolve ecuația:

$$\overline{lab} + \overline{abl} + \overline{bla} = \overline{1a} + \overline{ab} + \overline{bl} + x(a + b + 1).$$

26. Să se arate că numărul: $2016 + 2016^2 + \dots + 2016^{2015}$ este divizibil cu 2015.

27. Se cere câtul împărțirii sumei tuturor numerelor de forma \overline{abba} la 11.

28. Să se compare numerele 63^{11} și 17^{17} .

29. Fie $a, b, c, d, e \in \mathbb{N}^*$ astfel încât:

$$(a + b)(a + c)(a + d)(a + e) = 5005.$$

Arătați că a, b, c, d, e nu pot fi toate numere prime.

30. Să se determine $a, b, c \in \mathbb{N}$ încât:

$$\overline{0,aa(b)} + \overline{0,bb(c)} + \overline{0,cc(a)} = 0, (6).$$

31. Să se determine $a, b, c \in \mathbb{N}$ încât:

$$\overline{0,a(bb)} + \overline{0,b(cc)} + \overline{0,c(aa)} = 0, (6).$$

32. Să se scrie numărul 5005 ca o sumă de numere al căror produs să fie 5005.

33. Fie p, q, r numere prime distincte mai mari decât 3. Se cere restul împărțirii sumei $p^2 + q^2 + r^2$ la 12.

34. Să se rezolve ecuația:

$$\overline{abc7} + \overline{bc7a} + \overline{c7ab} + \overline{7abc} = \overline{abc} + \overline{bca} + \overline{cab} + x(a + b + c).$$

35. Fie $A = 2^{4n+1} \cdot 5^{4n+3} - 1; n \in \mathbb{N}^*$. Să se afle n astfel încât suma cifrelor numărului A să fie 2031.

36. Arătați că un număr natural cu 2020 de cifre, din care jumătate sunt cifra 2 și jumătate sunt cifra 4 nu poate fi pătrat perfect.

37. Să se determine cifrele a, b, c astfel încât:

$$\frac{\overline{abc}}{5} = \frac{\overline{bca}}{10} = \frac{\overline{cab}}{12} = 111.$$

38. Fie $x \in \mathbb{N}^*$, $n \in \mathbb{N}$. Să se determine a, b, c astfel încât:

$$\overline{abc_{(x)}} + \overline{bca_{(x)}} + \overline{cab_{(x)}} = 27(x^2 + x + 1).$$

39. Câte numere de forma $\overline{abab3c}$ sunt divizibile cu 4 și au proprietatea că \overline{ab} este pătrat perfect?

40. Aflați $x, a, b, c \in \mathbb{N}$ încât:

$$x \cdot \overline{abc} = \overline{1abc}.$$

41. Un triunghi are măsurile unghiurilor proporționale cu 10, 11, 12. Să se arate că triunghiul are un unghi de 60° .

Generalizare pentru măsurile unghiurilor numere naturale consecutive.

42. Să se determine toate numerele naturale \overline{aaab} cu proprietatea:

$$\overline{aaab}^2 = \overline{cccdddb}.$$

43. Fie $x_1, x_2, \dots, x_n; n \in \mathbb{N}^*$, încât:

$$x_1 + x_2 + \dots + x_n = 2014 \quad \text{și} \quad \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} = 2014.$$

Să se determine n .

44. Să se arate că dacă a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi atunci:

$$(a + b + c)^3 - a^3 - b^3 - c^3 \geq 3abc.$$

45. Fie $A_1, A_2, \dots, A_{2015}$ puncte pe o dreaptă având proprietatea că distanța dintre oricare două este strict mai mică decât 1. Să se arate că suma tuturor distanțelor dintre oricare două puncte este strict mai mică decât $1007 \cdot 1008$.

46. Avem la dispoziție un raportor care are o singură gradație la 19° . Să se arate că utilizând acest raportor putem construi orice unghi având măsura $1^\circ, 2^\circ, 3^\circ, \dots, 359^\circ$. De câte utilizări ale raportorului este nevoie pentru a desena un unghi de 60° ?

47. Fie (OA_3) bisectoarea unghiului $\sphericalangle A_1OA_2$ cu măsura de $128^\circ 32' 16''$. (OA_4) este bisectoarea $\sphericalangle A_1OA_3$, (OA_5) este bisectoarea $\sphericalangle A_1OA_4$, ... (OA_n) este bisectoarea $\sphericalangle A_1OA_{n-1}$. Aflați cel mai mic n pentru care $m(\sphericalangle A_1OA_n) < 1''$.

48. Fie $a, b, c, d \in \mathbb{R}^*$; $a^2 + b^2 = 4$, $c^2 + d^2 = 9$; $ac + bd = 6$. Să se arate că:

$$\left| \frac{a}{c} \right| = \left| \frac{b}{d} \right| = \frac{2}{3}.$$

49. Determinați toate numerele de trei cifre cu proprietatea că modulul diferenței dintre număr și inversatul său este număr par.

50. Să se arate că oricum am alege 2015 numere întregi există unele dintre acestea cu suma dintre ele divizibilă cu 2015.

51. Să se determine al 26-lea termen al șirului:

$$\frac{1}{1}, \frac{2}{1}, \frac{1}{2}, \frac{3}{1}, \frac{2}{2}, \frac{1}{3}, \frac{4}{1}, \frac{3}{2}, \frac{2}{3}, \frac{1}{4}, \frac{5}{1}, \frac{4}{2}, \dots$$

52. Să se arate că diferența pătratelor a două numere prime mai mari decât 3 este divizibilă cu 12.

53. Să se arate că nu există $x, y, z \in \mathbb{N}$ încât:

$$x^3 + y^3 + z^3 = 2020.$$

54. Să se determine măsurile unghiurilor interioare ale unui patrulater convex știind că măsurile unghiurilor sale exterioare sunt direct proporționale cu numerele 2, 3, 4, 6.

55. Fie $a, b, c, d \in \mathbb{N}$. Să se arate că dacă:

$$a - 3b + 2c \geq 0, b - 3c + 2d \geq 0, c - 3d + 2a \geq 0, d - 3a + 2b \geq 0,$$

atunci $a = b = c = d$.

56. Să se afle un număr natural n astfel încât restul împărțirii numărului $N = \overline{aaabbbccccc7}$ la n și restul împărțirii sumei cifrelor sale la n să coincidă.

57. Fie $a, b, c, d \in \mathbb{Z}$ și $A = \frac{2a + 3b + 5c + 7d}{17}$; $B = \frac{3a + 5b + 7c + 2d}{17}$;
 $C = \frac{5a + 7b + 2c + 3d}{17}$; $D = \frac{7a + 2b + 3c + 5d}{17}$.

Să se arate că dacă oricare trei dintre numerele A, B, C, D sunt întregi, atunci și cel de-al patrulea număr este întreg.

58. Să se arate că:

$$x = 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2013} - \frac{1}{2014}$$

nu este număr natural.

59. Fie $x, y \in \mathbb{N}^*$. Dacă: $1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{2013} = \frac{x}{y}$, arătați că $2015 \mid x - y$.

60. Fie $A = 2014^{4030} + 2016^{2015} + 1$ la 403. Să se determine restul împărțirii lui:

$$A = (a-1)^{2n} + (a+1)^n + 1 \text{ la } a.$$

Generalizare: Fie $a, b, n \in \mathbb{N}^*$. Să se determine restul împărțirii lui:

$$A = (ab-1)^{2n} + (ab+1)^n + 1 \text{ la } b.$$

61. Să se arate că numărul: $A = 2^{2016} + 1$ nu poate fi scris ca sumă de două numere prime.

62. Să se determine cifrele x, y astfel încât:

$$0, (xx1yy) + 0, (xx2yy) + \dots + 0, (xx9yy) = 5.$$

63. Să se rezolve în \mathbb{N} ecuația:

$$x + 2015a - 671b = \sqrt{11 \cdot abba}.$$

64. Să se demonstreze că fracția:

$$\frac{2015! + 1}{2016! + 1}$$

este ireductibilă. ($n! = 1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot n$; $n \in \mathbb{N}^*$)

65. Să se rezolve ecuația: $\overline{x(abcd + cdab)} = \overline{ab} + \overline{cd}$, știind că: $\overline{ab} \cdot \overline{cd} = 493$.

66. Să se arate că:

$$\frac{1}{1234} + \frac{1}{1234^2} + \dots + \frac{1}{1234^{2016}} < 0, (001).$$

67. Demonstrați că nu există $x, y, z \in \mathbb{N}$; $x \neq y \neq z \neq x$ încât:

$$1024^x + 1024^y = 1024^z.$$

68. Numărul n împărțit la 7 dă restul 3 și împărțit la 9 dă restul 5. Se cere restul împărțirii lui n la 63.

69. Fie $BC = 10$ m un segment pe care considerăm punctele B_1, B_2, \dots, B_n ; $n \in \mathbb{N}^*$ încât:

$$BB_1 = \frac{1}{2}BC; BB_2 = \frac{1}{2}BB_1; BB_3 = \frac{1}{2}BB_2; \dots; BB_n = \frac{1}{2^{n-1}}BB_{n-1}.$$

Aflați un număr $n \in \mathbb{N}^*$ încât $BB_n < 1$ A. (1 Angstrom = 10^{-10} m)

70. Se consideră un triunghi oarecare având cea mai mare latură de 8 cm. Să se arate că oricum am alege 17 puncte în interiorul sau pe laturile triunghiului, există două dintre ele aflate la o distanță de cel mult 5 mm unul de altul.

71. Fie $x > 1$ și $n \in \mathbb{N}^*$; $n > 2$. Să se arate că:

$$x + \frac{x^2}{2^2} + \frac{x^3}{3^2} + \dots + \frac{x^n}{n^2} > \frac{n+x}{n+1}.$$

72. Fie $N = (2015^2 - 2015)(2015^2 - 2015 + 2) + 1$. Să se arate că suma cifrelor lui N este divizibilă cu 9.

73. Să se arate că dacă $a, b, c \in \mathbb{R}$; $a + b + c = 2016$, atunci:

$$\max(a, b, c) - \min(a, b, c) > 2015 - \sum \min(a, b).$$

74. Fie $A(x) = \max(x; x+1; 2) - \min(x; x+1; 2)$ și

$B(x) = 3 - \min(x, 2) - \min(x+1, 2) - \min(x; x+1)$, unde $x \in \mathbb{R}$. Să se rezolve ecuația:

$$A(x) = B(x).$$

75. Fie A, B, C, D măsurile, în grade, ale unghiurilor unui patrulater convex.

Să se arate că:

$$\frac{A^2 + B^2 + C^2}{360^\circ - D} + \frac{B^2 + C^2 + D^2}{360^\circ - A} + \frac{C^2 + D^2 + A^2}{360^\circ - B} + \frac{D^2 + A^2 + B^2}{360^\circ - C} \geq 360^\circ.$$

76. Fie AA' mediană în triunghiul ABC ; $A' \in (BC)$. Fie $M \in (BA')$; $N \in (A'C)$. Paralela prin M la AA' intersectează AB și AC în S , respectiv T . Paralela prin N la AA' intersectează AC și AB în S' , respectiv T' . Să se arate că:

$$MS + MT = NS' + NT'.$$

77. a. Să se determine $a, b, c, d, e, f \in \mathbb{N}^*$ astfel încât:

$$2014 = a^2 + b^2 - c^2; \quad 2015 = d^2 + d^2 - f^2.$$

b. Să se arate că dacă $n \in \mathbb{N}, n \geq 7$ există $a, b, c \in \mathbb{N}^*$ încât

$$n = a^2 + b^2 - c^2.$$

78. Să se afle $a, b, c, d, e \in \mathbb{Z}$, încât:

$$a - b = b - c = d - e = e - a; \quad abcde = 1.$$

79. Să se rezolve ecuația:

$$x^3 + 2013^3 + 2014^3 = 4054182x.$$

80. Fie $S_n = \frac{1}{\sqrt{3+2\sqrt{1 \cdot 2}}} + \frac{1}{\sqrt{5+2\sqrt{2 \cdot 3}}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n+1+2\sqrt{n(n+1)}}}$; $n \in \mathbb{N}^*$.

Să se calculeze: $1 + S_n$.

81. În triunghiul ABC , $m(\sphericalangle A) = 90^\circ$, $m(\sphericalangle B) = 15^\circ$, $AD \perp BC$, $D \in (BC)$, $DE \perp AB$, $E \in (AB)$, $EF \perp AD$, $F \in (AD)$, $EF = 4$ cm. Să se rezolve triunghiul ABC .

82. Să se arate că un patrulater inscriptibil având laturile $AB = 3$, $BC = 4$, $CD = 5$, $AD = 2x$, $x \in \mathbb{N}^*$ nu poate avea aria egală cu $\sqrt{2013}$ pentru nicio valoare naturală a lui x .

83. Să se găsească cel mai mare $n \in \mathbb{N}^*$ astfel încât:

$$\frac{1}{\sqrt{2+\sqrt{3}}} + \frac{1}{\sqrt{4+\sqrt{15}}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n+\sqrt{4n^2-1}}} < 2013\sqrt{2}.$$

84. Să se arate că dacă a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi și

$$(a-b)^{2015}(a-c)^{2015} + (b-a)^{2015}(c-a)^{2015} + (c-a)^{2015}(c-b)^{2015} = 0,$$

atunci triunghiul este echilateral.

85. Fie $x_i \in \mathbb{R}; i \in \overline{1, 6}$; $\sum_{\substack{i,j=1 \\ i>j}}^6 x_i^2 = 1$. Să se arate că:

$$\sum_{\substack{i,j=1 \\ i>j}}^6 (x_i - x_j)^2 \geq 105 \cdot \min_{\substack{i,j=1 \\ i>j}} (x_i - x_j)^2$$

86. Să se arate că dacă $\frac{7^n - 7}{n} \in \mathbb{N}$; $n \in \mathbb{N}^*$ atunci $\frac{7^{7^n} - 7^7}{7^n - 7} \in \mathbb{N}$.

87. Se dă un trapez de baze $AB = 17$ cm, $CD = 8$ cm și $MN \parallel AB$, $M \in (AD)$, $N \in (BC)$, $\frac{BN}{CN} = 3$. Să se calculeze MN .

88. Să se determine $x, n \in \mathbb{N}^*$ încât:

$$\frac{x}{0,(x)} + \frac{x^2}{0,0(x)} + \frac{x^3}{0,00(x)} + \dots + \frac{x^n}{\underbrace{0,000\dots0(x)}_{\text{de } n-1 \text{ ori}}} = 3789.$$

89. Fie $a, b, c, d \in (0, \infty)$; $a + b + c + d = 2$. Să se arate că:

$$\sqrt{a(b+c+d)} + \sqrt{b(a+c+d)} + \sqrt{c(a+b+d)} + \sqrt{d(a+b+c)} \leq 4.$$

90. Arătați că dacă media aritmetică a primelor n zecimale ale numărului $\sqrt{3} - 1$ este cuprinsă între $4\frac{2}{5}$ și $4\frac{3}{5}$, atunci și media aritmetică a primelor n zecimale ale numărului $2 - \sqrt{3}$ are aceeași proprietate.

91. Să se arate că dacă $a, b, c \in \mathbb{R}$ și

$$1 - 4a + 3b \geq 0, \quad a - 4b + 3c \geq 0, \quad b - 4c + 3a \geq 0, \quad c - 4 + 3a \geq 0,$$

atunci $a = b = c = 1$.

92. Să se rezolve ecuația:

$$\frac{x-2014}{2} + \frac{x-2010}{3} + \frac{x-2004}{4} + \dots + \frac{x-1985}{11} = 55.$$

93. Să se rezolve în \mathbb{R} sistemul:

$$\begin{cases} x = yzt \\ y = xzt \\ z = xyt \\ t = xyz \end{cases}.$$

94. Fie $C = 9 \cdot \underbrace{111 \dots 1}_{\text{de 2015 ori}} \underbrace{aaa \dots a}_{\text{de 2015 ori}} \underbrace{bbb \dots b}_{\text{de 2015 ori}} + 8$. Să se afle $a, b \in \mathbb{N}$ încât C să fie un cub perfect.

95. Să se arate că dacă într-un triunghi ABC avem:

$$a + \alpha h_a = b + \alpha h_b = c + \alpha h_c; \quad \alpha \in (0, \infty),$$

atunci triunghiul este echilateral.

96. Fie $A = 1234567891011\dots20142015$. Să se arate că \sqrt{A} este număr irațional.

97. Să se arate că dacă $a, b, c, d \in \mathbb{Q}$ și $a + b\sqrt{2} = c + d\sqrt{2}$, atunci $a = c$ și $b = d$.

98. Să se arate că dacă $a, b, c \in (0, \infty)$, atunci:

$$(a^2 + a + 1)(b^2 + b + 1)(c^2 + c + 1) \geq 27abc.$$

99. Să se arate că dacă $a, b, c, d, x, y, z, t \in (0, \infty)$,

$$\sqrt{ax} + \sqrt{by} + \sqrt{cz} + \sqrt{dt} = \sqrt{(a+b+c+d)(x+y+z+t)},$$

atunci a, b, c, d sunt direct proporționale cu x, y, z, t .

100. Fie $a, b, c, d \in (0, \infty)$. Să se arate că:

$$\frac{a}{a+2b} + \frac{b}{2a+b} + \frac{c}{c+2d} + \frac{d}{2c+d} \geq \frac{4}{3}.$$

101. Fie $A = \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{100}}$. Să se arate că $18 - A$ nu este număr natural.

102. Fie $a, b, c \in \mathbb{N}^* \setminus \{1\}$. Să se arate că:

$$\left(1 - \frac{1}{a^2}\right) \left(1 - \frac{1}{b^2}\right) \left(1 - \frac{1}{c^2}\right) > \frac{1}{8}.$$

103. Să se arate că dacă $a, b, c, d, e \in \mathbb{R}$; $a + 2b + 3c + 4d + 5e \geq 55$, atunci:

$$a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + e^2 \geq 55.$$

104. Fie $a, b, c \in \mathbb{R}$; $a^2 + b^2 + c^2 = 2015$. Să se arate că:

$$\sqrt{2015 - a^2} + \sqrt{2015 - b^2} + \sqrt{2015 - c^2} \geq \sqrt{2}(a + b + c).$$